

РОБЪРТ ШЕКЛИ

ИГРА: ПЪРВА СКИЦА

Превод от английски: Рени Димитрова, 1997

chitanka.info

Може да не се бе събудил напълно и на това да се дължеше шока от преминаването по тъмния коридор и през овалната врата във внезапната тишина на огромната арена. Концентричните каменни редици се издигаха главозамайващо над главата му, свършвайки под небесния купол, като събираха и фокусираха горещината и енергията на тълпите. Утринното слънце блестеше и се отразяваше от белия пясък, и за момент той даже не можа да се сети къде се намира.

Огледа тялото си. Беше облечен в синя тениска и червени шорти. На лявата си ръка имаше завързан кожен митаксл. В дясната държеше дейнъм, тежестта и над еднометровата дължина на който действаха успокояващо. На коленете и лактите си имаше подплатени предпазители, както се изискваше по правилата. Освен това носеше малка жълта шапка с пера. Правилата не изискваха подобно нещо, но не го и забраняваха.

Всичко това би трябвало да му бъде познато и да му вдъхва увереност. Но беше ли?

Той прегледа ширитите и връзките на митаксла, провери дали дейнъма може да се движи свободно около бронзовото си вретено. Докосна кръста си и усети познатата мека тежина на сентрая, прикачен на колана, обърнат с рошавото навътре. Каза си, че всичко е наред. Но беше неспокоен, защото му се струваше, макар и да бе налудничаво, че никога преди не е бил на арена, че никога не е и чувал за дейнъм, че дори не знаеше името на играта, която трябваше да играе. Но това беше лудост, нерви, на които можеше да не обръща внимание. Той бързо разтърси глава и направи три плъзгащи се стъпки, за да провери лагерите на ролковите си кънки. После се плъзна назад и обиколи квадрата си.

Сега вече чуваше тълпата, която винаги ставаше нетърпелива преди началото на състезанието. Да, освен това и злобна. Беше заради кънките, разбира се, които не бяха традиционни. Тълпата не можеше да му прости за кънките. Но не разбираха ли, че играта с кънки бе потрудна, отколкото без тях? Представяха ли си те проблема с връщането на ниско подаване, докато се плъзгаш назад? Не знаеха ли, че предимството от скоростта се унищожава от повишената сложност на придвижване и преценка? Пък и сигурно знаеха, че той би спечелил и ако играе без кънки!

Той разтри чело и погледна към мястото на наблюдателите. Тримата съдии бяха заели местата си и гледаха през цепките за очи на покритите си с пера маски. Жената със завързани очи посегна към високата плетена кошница, избра една топка и я хвърли към него.

Той я претегли в ръката си — гладък сфероид, труден за сервис и още по-труден за връщане. Видя, че противникът му в отсрещната страна на корта чака с присвити колене и наведено напред тяло. И така, той подхвърли топката във въздуха и бързо, без да се замисля, я завъртя с дейнъма. Тълпата замря, наблюдавайки как топката се върти като по чудо на около метър от земята. Той нагласи наклона с митаксла — рутинна операция, която го изпълни моментално с отчаяние, защото разбра, че днес не му е ден за победа. Нито тази седмица, нито тази година, нито може би тази декада...

Той се стегна, позволи на дейнъма да се плъзне до края на вретеното и би сервис. Топката отхвъркна от него като ранена птица, а тълпата избухна в смях. И въпреки това ударът бе добър, топката се съживи, точно преди да закачи мрежата (неговия патентован сервис!) и подскочи нагоре и напред, изненадвайки противниковия играч.

Той се обърна, чу тълпата да реве отново и разбра, че противникът му е успял все пак да я върне. Видя топката, натежала от неочакваното обратно завъртане, да подскача бавно към него. Не беше кой знае какво връщане. Можеше да го спаси без грешка и да излъже противника си, като спечели по този начин поне психологическа точка. Но предпочете да остави топката да мине покрай него и да се удари в черната дъска. И сега по всяка вероятност противникът му бе спечелил.

Той чу няколко освирквания. Не им обърна внимание. Днес беше ужасно горещо, краката го боляха и му бе досадно. Усети, при това не за пръв път, че състезанието бе станало безсмислено. Беше нелепо, като си помисли човек — един възрастен мъж да играе толкова сериозно тази игра! Все пак животът бе нещо повече от това. Животът представляваше любов и деца, залези и хубава храна. И защо това състезание се бе наложило върху цялото му съществуване?

В играта бе пусната друга топка. Нещо голямо и безформено, твърде леко и изобщо неприличащо на топка. Не можеше да направи нищо с подобна топка. Той я отказа, което му беше привилегия. Отказа също и следващите две, които не хвана, макар че последната може би

бе подходяща за умението му. Но той я остави да падне, плъзна се с кърките си и седна на пейката встрани от игрището. Състезанието още не беше започнало, а дясното рамо вече го болеше и той бе жаден.

Изпи чаша вода, като си направи сянка над очите с митаксла, после направи знак на момчето да му донесе още една чаша. Не можеше да разбере дали съдиите го гледат или не. Вероятно го гледаха, защото бавеше мача. Но не можеше да направи нищо. Трябваше му време да обмисли стратегията си, защото наистина обичаше да си има определен план, когато играе. Не *копие* или *схема* (въпреки съветите на няколко известни професионалисти), а просто обща стратегия, гъвкава и базирана на няколко добри основни принципа, обхващаща всичката налична информация. Разбира се, на него не му беше *необходим* план на играта. Като всеки професионалист той можеше да играе без план, можеше да играе пиян, болен или полумъртъв. Можеше и да не спечели, но винаги можеше да играе. Точно това означаваше да си професионалист.

Сега се обърна, за да огледа арената, защрихованите квадрати за точките, черната забранена ивица, раираната в червено и синьо ничия земя. Но внезапно разбра, че не си спомня правилата, не помнеше кога се пишат точки, не знаеше какво е разрешено и кое е фал. И изпаднал в паника, се видя отстрани. Един объркан човек, облечен в спортен екип, качен върху опасни ролкови кърки, застанал пред една неприязнена тълпа, готов да играе някаква игра, за която никога досега не е и чувал.

Той изпи втората си чаша вода и се плъзна обратно на корта. В устата си усещаше горчивина, а в очите му течеше пот. Когато дръпна връзката, митакслът изпука, а дейнъмът се удряше в крака му като ранена птица.

И ето я топката му, с дяволски ромбовидна форма, някаква неестествена топка, невъзможна дори и за него, признатия майстор на невъзможни топки. Никога нямаше да докара тази до мрежата, да не говорим, че би могъл да я прехвърли!

Разбира се, ако *успее* да я прехвърли...

Но никога нямаше да успее.

Не особено убедено си каза, че самата игра е по-важна от победата.

Той претегли на ръка тежината на топката, включи сентритото в предпазна позиция, зае стилизирана поза за подаване на сервис. После

пусна топката долу.

Тълпата запази мъртва тишина.

— Вижте сега — заговори той с обикновен тон, но гласът му се понесе до най-високата, обляна от слънце скамейка. — Предварително казах на ръководството, че настоявам за слънчев екран. Сигурно сте забелязали, че такъв няма. А тъй като очаквах, че ще го има, аз не нося слънчеви очила. Това явно е нарушение на договора. Дами и господа, съжалявам, но днес няма да има игра.

Той се поклони, като свали шапката си с пера. Чу се леко мърморене, няколко подвиквания, но иначе думите му бяха приети добре без ненужни протести. Естествено те бяха свикнали с такива работи. Въпреки че беше известен с това, че всеки ден е на корта в дъжд и слънце, той всъщност не изиграваше повече от дузина мачове годишно. Нямаше нужда. Имаше достатъчно подобни прецеденти. Човек трябваше само да погледне колонките със състезателните списъци във вестника и да види броя на отложените състезания. Дори и в Смитсония, където се пазеха първите исторически записки за играта, даже и там, гравирано върху камък, човек можеше да види, че легендарните състезатели от древността също невинаги са играли.

И въпреки това той се чувстваше неудобно. Съдиите си тръгнаха и той им се поклони, но те не обърнаха внимание на поздрава му.

Той се върна към края на корта и изпи още една чаша вода. Когато вдигна очи, забеляза, че противникът му си е тръгнал. Той се плъзна обратно на корта и започна да тренира на стената, като се движеше леко напред-назад по емайлираните плочки, повтаряйки ударите си и възхищавайки се на собственото си умение. Сега го правеше добре и съжаляваше, че не се смята. Но какво бе казал онзи човек? „Можеш лесно да улучиш всичко с изключение на бала с мангизи.“

В края на деня пясъкът бе нашарен в черно и напоен от собствената му пот и кръв. Но всичко това нямаше значение и затова той не обърна внимание на ръкоплясканията. Знаеше, че се е упражнявал, за да запълни времето и за да запази уважението си към себе си, за да може да продължи да вярва, че ще играе и ще печели в тази игра.

И във всеки случай сега беше изморен. Той се вмъкна в съблекалнята и се преоблече в обикновени дрехи. Излезе на улицата

през задната врата.

За негова изненада навън беше тъмно. Вече тъмно? Че какво бе правил цял ден? Невероятно, не бе напълно сигурен, но май бе участвал в някакво странно състезание.

Той се върна вкъщи, където искаше да разкаже на жена си за играта. Но не можа да измисли как да ѝ го каже и затова си замълча, а когато жена му го попита как му е вървяла работата днес, той отговори „добре“, от което и двамата разбраха, че не е било добре. Не и този път. Не и днес.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.